

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA TOWARZYSTWA NAUKOWEGO KUL

S u m m a r i u m
44 (64) – 2015

SPIS PUBLIKACJI

1. Ks. Tadeusz Styczeń, *Człowiek darem. Życie, rodzina, państwo, prawo*, red. Alfred Wierzbicki, objętość 26 ark. wyd., nakład 180 egz.
2. S. Zofia Zdybicka, *Jan Paweł II o potrzebie i roli filozofii w kulturze*, objętość 1,5 ark. wyd., nakład 100 egz.
3. Marek Buś, *Idee i formy. Studia i szkice o Norwidzie*, objętość 17 ark. wyd., nakład 400 egz.
4. *Katalog prac plastycznych Norwida*, t. I, red. E. Chlebowska, objętość 31 ark. wyd., nakład 100 egz.
5. Antoni Bednarek, *Sztuka kaznodziejska od romantyzmu po okres międzywojenny z rekomendacji historyka literatury*, objętość 16 ark. wyd., nakład 200 egz.
6. Beda Czcigodny, *Natura wszechświata. Czas i jego rodzaje. Rachuba czasu*, wstęp H. Wąsowicz, objaśnienia N. Turkiewicz, objętość 16 ark. wyd., nakład 400 egz.
7. Ks. Jerzy Misiurek, *Źródło życia i świętości. Polska teologia kultu Najświętszego Serca Jezusa*, objętość 15 ark. wyd., nakład 200 egz.
8. Bogdan Chazan, *Dlaczego są nam potrzebni lekarze sumienia?*, objętość 1,5 ark. wyd., nakład 200 egz.
9. Ján Grác, *Psychologiczne analizy procesów interioryzacji norm moralnych*, przeł. A. Biela, objętość 16 ark. wyd., nakład 300 egz.
10. *Katolickie zasady relacji państwo–Kościół a prawo polskie*, red. J. Krukowski, M. Sitarz, H. Stawniak, objętość 22 ark. wyd., nakład 700 egz.
11. Karol Wojtyła, *Miłość i odpowiedzialność*, dodruk, nakład 1500 egz.
12. Ks. Czesław Krakowiak, *Sakramentalia i błogosławieństwa w liturgii Kościoła*, objętość 12 ark. wyd., nakład 250 egz.
13. Stefan Sawicki, *O uniwersytecie katolickim*, objętość 5 ark. wyd., nakład 200 egz.
14. Justyna Ofierska, *Konrad Adenauer, Willy Brandt und Helmut Kohl. Drei Charismatische Persönlichkeiten auf den Weg zum vereinten Deutschland*, objętość 13 ark. wyd., nakład 250 egz.

15. Joanna M. Domańska, *Domy dziecka na Warmii i Mazurach w latach 1945-1989*, objętość 19 ark. wyd., nakład 300 egz.
16. Stefan Sawicki, *O uniwersytecie katolickim – zarys modelu*, objętość 1 ark. wyd., nakład 200 egz.
17. Ks. Michał Adamczyk, *Wiedza – wiara – racjonalność. Jana Franciszka Drewnowskiego program logizującej modernizacji myśli filozoficzno-teologicznej*, objętość 25 ark. wyd., nakład 300 egz.
18. *Norwid – spotkania kultur*, red. E. Chlebowska, objętość 18 ark. wyd., nakład 200 egz.
19. Agnieszka Wysocka, *Architektura i urbanistyka Bydgoszczy w dwudziestoleciu międzywojennym*, objętość 14 ark. wyd., nakład 300 egz.
20. Piotr Skubiszewski, *Sztuka Europy łacińskiej od VI do IX wieku*, objętość 20 ark. wyd., nakład 1380 egz.
21. Robert Skoczek, *Endogene Aussprachestandard in Macklenburg zu seinen Lautmustern und Auto- und Heterossteteotypen*, objętość 18 ark. wyd., nakład 150 egz.
22. Ks. Zygmunt Zieliński, *Educatrix et advocata. Wychowawca i obrońca. Miejsce Kościoła w dziejach Narodu*, objętość 18 ark. wyd., nakład 300 egz.
23. Paweł Zając, *Kościół partykularne w ustawodawstwie Jana Pawła II. Zarys problematyki*, objętość 10 ark. wyd., nakład 200 egz.
24. *Wyjazdy „za sztuką”. Nadzieje, zyski i straty artystów XIX i XX wieku*, red. D. Kudelska, E. Kuryłek, objętość 33 ark. wyd., nakład 400 egz.
25. Paweł Święcki, *Teleologia poznania intelektualnego według Tomasza z Akwinu*, objętość 12 ark. wyd., nakład 400 egz.
26. Eugeniusz Niebelski, *Wobec roku 1863. Księża w powstaniu styczniowym i ich losy*, objętość 29 ark. wyd., nakład 400 egz.
27. Marian Surdacki, *Opieka społeczna w Polsce w XVI-XVIII wieku*, objętość 35 ark. wyd., nakład 350 egz.
28. Alicja Janiak, *Wychowanie dziecka w pedagogii Janusza Korczaka*, objętość 17 ark. wyd., nakład 400 egz.
29. *Religia w edukacji polonistycznej*, red. M. Marzec-Jóźwicka, objętość 20 ark. wyd., nakład 200 egz.
30. *O rzeczach pięknych, Rzemiosło artystyczne na przestrzeni wieków*, red. A. Bender, M. Wrześniak, objętość 29 ark. wyd., nakład 400 egz.
31. Tadeusz Styczeń, *Dzieła zebrane: Świadek prawdy. O świętym Janie Pawle II – uczeń*, t. VI, red. A. Szostek, objętość 24 ark. wyd., nakład 250 egz.

32. Jan Karski – świadek, emisariusz, człowiek, red. A. Kasperek, A. Żmuda, J.S. Żurek, objętość 20 ark. wyd., nakład 400 egz.
33. Agnieszka Karczewska, *Polsko-żydowska republika marzeń. O „Chwilce dzieci i młodzieży” (1925-1937)*, objętość 29 ark. wyd., nakład 400 egz.
34. Alicja Antas-Jaszczuk, *Działalność opiekuńcza Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta na rzecz bezdomnych na Lubelszczyźnie w latach 1983-2003*, objętość 19 ark. wyd., nakład 400 egz.
35. Dariusz Chyła, *Opieka społeczna na Kujawach w latach 1572-1772*, objętość 19 ark. wyd., nakład 400 egz.
36. Ks. Grzegorz Szumera, *Metafizyka stworzenia. Świętego Tomasza z Akwinu teoria creatio ex nihilo*, objętość 14 ark. wyd., nakład 350 egz.
37. Ks. Adam Kaczor, *Ewolucja interpretacji ustaw kościelnych w kodeksach z 1917 i 1983 roku*, objętość 16 ark. wyd., nakład 200 egz.
38. Cyprian Norwid, *Dzieła wszystkie*, t. V: *Dramaty I*, red. S. Sawicki, objętość 32 ark. wyd., nakład 1000 egz.
39. Ajschylos, *Tragedie*, t. I, przełożył, wstępem i przypisami opatrzył Robert R. Chodkowski, objętość 15,5 ark. wyd., nakład 450 egz.
40. *Świat kultury Romana Brandstaettera*, red. R. Zajączkowski, objętość 13 ark. wyd., nakład 200 egz.
41. Monika Grzeszczak, *Pojęcie demokracji i jego profilowanie w polskim i niemieckim dyskursie publicznym (1989-2009)*, objętość 23 ark. wyd., nakład 200 egz.
42. *Social Responsibility and Science in Innovation Economy*, red. P. Kawalec, R.P. Wierzchosławski, objętość 26 ark. wyd., nakład 500 egz.
43. *Repetitorium dla kandydatów na aplikacje prawnicze. Wybrane zagadnienia*, red. J. Czaja, objętość 24 ark. wyd., nakład 220 egz.
44. *II Synod Plenarny a Synody Diecezjalne*, red. J. Krukowski, M. Sitarz, A. Pastwa, objętość 24 ark. wyd., nakład 400 egz.
45. *Encyklopedia Katolicka*, t. XVI dodruk, objętość 150 ark. wyd., nakład 438 egz.
46. *Encyklopedia Katolicka*, t. XX, objętość 155 ark. wyd., nakład 5988 egz.
47. *Encyklopedia Katolicka*, t. XIX, dodruk, objętość 150 ark. wyd., nakład 800 egz.
48. *Kościelne prawo majątkowe*, dodruk, objętość 13 ark. wyd., nakład 200 egz.
49. *Kodeks Prawa Kanonicznego w badaniach młodych naukowców*, t. II, red. M. Sitarz, objętość 22 ark. wyd., nakład 400 egz.
50. *Kościół i Prawo*, 3(2014), nr 1, objętość 17 ark. wyd., nakład 300 egz.
51. *Kościół i Prawo*, 3(2014), nr 2, objętość 13 ark. wyd., nakład 300 egz.

52. *Kościół i Prawo*, 4(2015), nr 1, objętość 13 ark. wyd., nakład 200 egz.
53. *Roczniki Wydziału Nauk Prawnych i Ekonomicznych KUL*, 7 (2011), z. 2, objętość 6 ark. wyd., nakład 100 egz.
54. *Roczniki Teologiczne*, 62(2015), z. 2: Teologia dogmatyczna, objętość 13 ark. wyd., nakład 300 egz.
55. *Roczniki Teologiczne*, 62(2015), z. 5: Teologia duchowości, objętość 12 ark. wyd., nakład 250 egz.
56. *Roczniki Teologiczne*, 62(2015), z. 1: Praca socjalna, objętość 11 ark. wyd., nakład 300 egz.
57. *Roczniki Teologiczne*, 62(2015), z. 4: Historia Kościoła, objętość 20 ark. wyd., nakład 250 egz.
58. *Roczniki Teologiczne*, 62(2015), z. 7: Teologia ekumeniczna, objętość 15 ark. wyd., nakład 250 egz.
59. *Roczniki Teologiczne*, 62(2015), z. 6: Teologia pastoralna, objętość 15 ark. wyd., nakład 250 egz.
60. *Roczniki Teologiczne*, 62(2015), z. 9: Teologia fundamentalna i religio-logia, objętość 17 ark. wyd., nakład 250 egz.
61. *Roczniki Teologiczne*, 62(2015), z. 8: Liturgika, objętość 16 ark. wyd., nakład 250 egz.
62. *Roczniki Teologiczne*, 62(2015), z. 3: Teologia moralna, objętość 14 ark. wyd., nakład 250 egz.
63. *Roczniki Humanistyczne*, 63(2015), z. 1: Literatura polska, objętość 15 ark. wyd., nakład 300 egz.
64. *Roczniki Humanistyczne*, 63(2015), z. 2: Historia, objętość 16 ark. wyd., nakład 300 egz.
65. *Roczniki Humanistyczne*, 63(2015), z. 3: Filologia klasyczna, objętość 13 ark. wyd., nakład 300 egz.
66. *Roczniki Humanistyczne*, 63(2015), z. 4: Historia sztuki, objętość 12 ark. wyd., nakład 300 egz.
67. *Roczniki Humanistyczne*, 63(2015), z. 5: Neofilologia, objętość 16 ark. wyd., nakład 300 egz.
68. *Roczniki Humanistyczne*, 63(2015), z. 6: Językoznawstwo, objętość 20 ark. wyd., nakład 300 egz.
69. *Roczniki Humanistyczne*, 63(2015), z. 7: Słowianoznawstwo, objętość 14 ark. wyd., nakład 300 egz.
70. *Roczniki Humanistyczne*, 63(2015), z. 8: Lingwistyka korpusowa i trans-latoryka, objętość 11 ark. wyd., nakład 300 egz.

71. *Roczniki Humanistyczne*, 63(2015), z. 9: Sinologia, objętość 8 ark. wyd., nakład 300 egz.
72. *Roczniki Humanistyczne*, 63(2015), z. 10: Glottodydaktyka, objętość 11 ark. wyd., nakład 300 egz.
73. *Summarium Societatis Scientiarum Catholicae Universitatis Lublensis Ioannis Pauli II*, 43(2014), objętość 8 ark. wyd., nakład 750 egz.
74. *Roczniki Kulturoznawcze*, 6(2015), nr 1, objętość 8 ark. wyd., nakład 200 egz.
75. *Roczniki Kulturoznawcze*, 6(2015), nr 3, objętość 10 ark. wyd., nakład 150 egz.
76. *Roczniki Kulturoznawcze*, 6(2015), nr 2, objętość 10 ark. wyd., nakład 200 egz.
77. *Roczniki Filozoficzne*, 63(2015), nr 1, objętość 13 ark. wyd., nakład 300 egz.
78. *Roczniki Filozoficzne*, 63(2015), nr 2, objętość 19 ark. wyd., nakład 250 egz.
79. *Roczniki Filozoficzne*, 63(2015), nr 3, objętość 12 ark. wyd., nakład 250 egz.
80. *Studia Polonijne*, 35(2014), objętość 8,5 ark. wyd., nakład 150 egz.
81. *Roczniki Pedagogiczne*, 6(2014), nr 4, objętość 10 ark. wyd., nakład 200 egz.
82. *Roczniki Pedagogiczne*, 6(2014), nr 3, objętość 12 ark. wyd., nakład 200 egz.
83. *Roczniki Pedagogiczne*, 7(2015), nr 1, objętość 10 ark. wyd., nakład 200 egz.
84. *Roczniki Pedagogiczne*, 7(2015), nr 2, objętość 10 ark. wyd., nakład 200 egz.
85. *Roczniki Psychologiczne*, 18(2015), nr 2, objętość 8 ark. wyd., nakład 200 egz.
86. *Roczniki Psychologiczne*, 18(2015), nr 1, objętość 10 ark. wyd., nakład 200 egz.
87. *Roczniki Psychologiczne*, 18(2015), nr 3, objętość 15 ark. wyd., nakład 350 egz.
88. *Roczniki Psychologiczne*, 18(2015), nr 4, objętość 15 ark. wyd., nakład 350 egz.
89. *Przegląd Psychologiczny*, 58(2015), nr 1, objętość 8 ark. wyd., nakład 200 egz.

90. *Przegląd Psychologiczny*, 58(2015), nr 2, objętość 10 ark. wyd., nakład 200 egz.
91. *Przegląd Psychologiczny*, 58(2015), nr 3, objętość 8 ark. wyd., nakład 200 egz.
92. *Przegląd Psychologiczny*, 58(2015), nr 4, objętość 8 ark. wyd., nakład 200 egz.
93. *Roczniki Nauk Prawnych*, 25(2015), z. 1, objętość 12 ark. wyd., nakład 250 egz.
94. *Roczniki Nauk Prawnych*, 25(2015), z. 2, objętość 14 ark. wyd., nakład 250 egz.
95. *Roczniki Ekonomii i Zarządzania*, 6(2014), nr 2, objętość 20 ark. wyd., nakład 200 egz.
96. *Studia Liturgiczne*, t. 11, objętość 16 ark. wyd., nakład 200 egz.
97. *Studia Norwidiana*, t. 33, objętość 22 ark. wyd., nakład 400 egz.
98. *Roczniki Nauk Społecznych*, 7(2015), nr 1, objętość 9,5 ark. wyd., nakład 350 egz.
99. *Roczniki Nauk Społecznych*, 7(2015), nr 2, objętość 17 ark. wyd., nakład 350 egz.
100. *Roczniki Nauk Społecznych*, 7(2015), nr 3, objętość 14 ark. wyd., nakład 350 egz.
101. *Roczniki Nauk Społecznych*, 7(2015), nr 4, objętość 13,5 ark. wyd., nakład 350 egz.
102. *Journal for Perspectives of Economic Political and Social Integration* Vol. XX, No 1-2, objętość 12 ark. wyd., nakład 200 egz.
103. *Roczniki Wydziału Nauk Prawnych i Ekonomicznych KUL*, 10-11(2014-2015), z. 1, objętość 25 ark. wyd., nakład 100 egz.

W roku sprawozdawczym Towarzystwo Naukowe KUL opublikowało 103 pozycje wydawnicze o łącznej objętości 1639 ark. wyd. i nakładzie 38 056 egz. (w tym 49 książek o objętości 928,5 ark. wyd. i nakładzie 23 856 egz. oraz 54 pozycje publikacji ciągłych o objętości 710,5 ark. wyd. i nakładzie 14 200 egz.). Ich autorami byli przedstawiciele wielu znaczących środowisk naukowych krajowych i zagranicznych. Łącznie w czasopiśmie opublikowano 539 artykułów, na sumę 6350 punktów, w tym pracownicy naukowcy KUL opublikowali: 238 artykułów, co daje 2798 punktów. Publikacje książkowe dały pracownikom KUL 220 pkt. Łącznie pracownicy naukowcy KUL w ramach publikacji TN KUL uzyskali 3018 pkt.

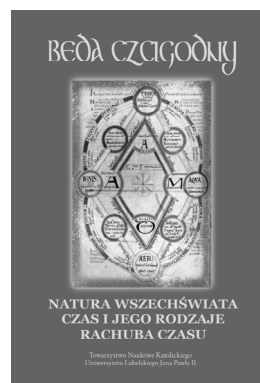
PROMOCJE, TARGI, KIERMASZE, MEDIA

Towarzystwo zorganizowało lub współorganizowało kilka imprez promujących wydane przez siebie książki:

- ♦ Promocja książki: Beda Czcigodny, *Natura wszechświata. Czas i jego rodzaje. Rachuba czasu*, wstęp H. Wąsowicz, objaśnienia N. Turkiewicz (10 VI 2015)

10 czerwca 2015 r. odbyła się prezentacja i promocja wydanej w końcu maja tegoż roku przez Towarzystwo Naukowe KUL książki Bedy Czcigodnego pt. *Natura wszechświata. Czas i jego rodzaje. Rachuba czasu*. Jest to pierwszy przekład na język polski trzech ważnych dzieł jednego z najbardziej cenionych erudytów wczesnego średniowiecza, uznanego za świętego przez Kościół katolicki, prawosławny i anglikański, doktora Kościoła katolickiego. Pierwsze z nich *De natura rerum* – to kompendium ówczesnej wiedzy astronomiczno-kosmograficznej, dwa następne – *De temporibus* i *De ratione temporum* – dotyczą chronologii i komputystyki. W dorobku Bedy Czcigodnego te trzy dzieła stanowią zwartą całość i dają mu pierwsze miejsce w średniowiecznej komputystyce. [...]

Publikacja powstała w ramach badań statutowych prowadzonych w Instytucie Filologii Klasycznej. Zadania pierwszego przekładu na język polski trzech wymienionych dzieł Bedy Czcigodnego podjął się zespół translatorski, który tworzyli: ks. dr hab. Tadeusz Gacia, prof. KUL, kierownik Katedry Literatury Łacińskiej Antyku Chrześcijańskiego i Czasów Nowożytnych, dr Agnieszka Strycharczuk ze Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych KUL oraz doktoranci i magistranci Instytutu: ks. Jarosław Adamiak, Damian Domański, Sebastian Koralewicz, ks. Jakub Korczak, Natalia Turkiewicz i Artur Turowski. Ważną rolę w historii powstania przekładu odegrał dr hab. Henryk Wąsowicz, prof. KUL, kierownik Katedry Nauk Pomoc-

nicznych Historii w Instytucie Historii. Jako znawca chronologii i komputystyki służył on tłumaczom nieodzowną radą, uściślił leksykę specjalistyczną oraz przygotował wstęp do przekładu. Objaśnienia napisała Natalia Turkiewicz, która wykonała także projekt okładki. Należy dodać, że inicjatorem całego przedsięwzięcia był dr hab. Hubert Łaskiewicz, prof. KUL, dziekan Wydziału Nauk Humanistycznych. Recenzje wydawnicze napisali dr hab. Jolanta G. Malinowska, prof. KUL, z Katedry Literatury Łacińskiej Antyku Chrześcijańskiego i Czasów Nowożytnych oraz ks. prof. dr Janusz A. Ihnatowicz z Uniwersytetu św. Tomasza w Houston (Texas).

Prezentacja i promocja wydanej książki była połączona z krótką sesją naukową, w czasie której referaty powiązane z tematyką przetłumaczonych dzieł Bedy wygłosili: ks. dr Paweł Tambor (WSD Kielce, UJK), dr Jerzy Mycka (UMCS) i ks. prof. dr Janusz A. Ihnatowicz z Houston.

Ks. Tadeusz Gacia

*Fragment tekstu za „Przeglądem Uniwersyteckim”
27 (2015), nr 4-5 (156-157), s. 62*

Spotkanie promocyjne inauguruje prof. dr hab. Krzysztof Narecki, Prorektor KUL. Obok siedzą prof. dr hab. Henryk Wąsowicz, autor naukowego wstępu do promowanego wydania dzieł Bedy Czcigodnego, i prof. dr hab. Andrzej Budzisz.

Fot. Tomasz Koryszko

Ks. dr hab. Tadeusz Gacia, prof. KUL, oraz dr Agnieszka Strycharczuk z zespołu translatorskiego promowanych dzieł Bedy Czcigodnego. Fot. Tomasz Koryszko

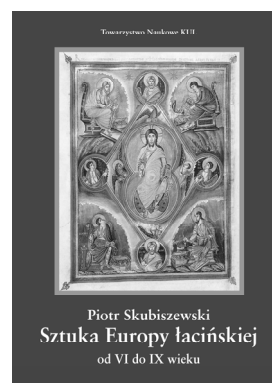

Natalia Turkiewicz z zespołu translatorskiego promowanych dzieł Bedy Czcigodnego, autorka objaśnień i projektantka okładki do książki, czyta wybrane fragmenty przekładu. Fot. Tomasz Koryszko

- ♦ Promocja książki *Sztuka Europy łacińskiej od VI do IX wieku*, autorstwa Piotra Skubiszewskiego, zorganizowana w Warszawie we współpracy z Biblioteką Narodową (18 XI 2015)

18 listopada 2015 r. Towarzystwo Naukowe KUL i Biblioteka Narodowa w Warszawie zorganizowały uroczystą promocję wydanej przez TN KUL książki prof. Piotra Skubiszewskiego *Sztuka Europy łacińskiej od VI do IX wieku*. Promocja odbyła się w Sali Darczyńców w gmachu Biblioteki Narodowej w Warszawie przy al. Niepodległości 213. Licznie zgromadzonych gości przywitani i w temat wprowadzili dr Tomasz Makowski, Dyrektor BN, oraz ks. prof. dr hab. Augustyn Eckmann, Prezes TN KUL. Następnie o sztuce Europy łacińskiej w kontekście epoki opisanej w książce prof. Skubiszewskiego, własnych badań egiptologicznych, jak i współczesnych uwarunkowań, związanych chociażby z ruchami imigracyjnymi w Europie, mówił prof. dr hab. Karol Myśliwiec z PAN. Sam Autor zaś przedstawił okoliczności, jakie towarzyszyły pisaniu i publikacji książki oryginalnie w języku francuskim, potem jej przekładowi na język włoski, a wreszcie tłumaczeniu na język polski, którego dokonali prof. Edward Zwolski i prof. Jadwiga Kuczyńska, i pierwszemu polskiemu wydaniu w 2001 r. przez TN KUL. Wreszcie usprawiedliwił wznowienie po latach bez większych zmian owego polskiego wydania.

Książka *Sztuka Europy łacińskiej od VI do IX wieku*, wydana w 2015 r. przez TN KUL, jest w rzeczywistości wznowieniem pierwszej polskiej edycji z 2001 r. Przedstawia ona – jak czytamy w tekście na okładce – dzieje twórczości artystycznej we wczesnym średniowieczu na ziemiach zachodniej połowy dawnego cesarstwa rzymskiego i na innych obszarach europejskich, które stopniowo znalazły się pod wpływem tradycji zachodniorzymskiej oraz w zasięgu działania Kościoła łacińskiego. W centrum uwagi Autora stoi proces splatania się spuścizny Rzymu z dorobkiem różnych ludów, które po upadku imperium tworzyły w Europie nowe organizmy polityczne i nowe kultury. Osobne miejsce w książce zajmuje powstanie sztuki karolińskiej w IX wieku – zjawiska, które wyrosło na podłożu wielkiej próby odbudowy cesarstwa rzymskiego przez Karola Wielkiego i które stworzyło fundament pierwszego po upadku cywilizacji grecko-rzymskiej powszechnego w Europie języka form – sztuki romańskiej.

Prof. dr hab. Piotr Skubiszewski, autor książki *Sztuka Europy łacińskiej od VI do IX wieku*. Fot. Roman Czyrka

Na bankiecie po promocji książki – od lewej: Alina Żuk, Dyrektor TN KUL, ks. prof. dr hab. Augustyn Eckmann, Prezes TN KUL, Maja Komorowska, dr Tomasz Makowski, Dyrektor BN. Fot. Roman Czyrka

- ◆ Promocja książki *Katolickie zasady relacji państwo–Kościół a prawo polskie*, pod. red. J. Krukowskiego, M. Sitarza, H. Stawniaka (7 XII 2015)

7 grudnia 2015 r., w przeddzień 50. rocznicy zamknięcia obrad Soboru Watykańskiego II, w sali C-208 Collegium Norwidianum KUL Towarzystwo Naukowe KUL zorganizowało promocję książki *Katolickie zasady relacji państwo–Kościół a prawo polskie*. Spotkanie miało charakter dyskusji naukowej, którą otworzył ks. prof. dr hab. Augustyn Eckmann, Prezes TN KUL. O samej książce zaś rozprawiali fachowcy, znawcy prawa: ks. prof. dr hab. Józef Krukowski, ks. dr hab. Mirosław Sitarz, prof. KUL, dr hab. Dariusz Dudek, prof. KUL oraz ks. dr hab. Piotr Stanisław, prof. KUL.

W świetle wypowiedzi ekspertów uznać należy, że publikacja ta może być wielce pożyteczna w dyskusji dotyczącej roli katolików w życiu publicznym, zaistniałej w związku z postulatem publicystów laickich ograniczania należnej każdemu człowiekowi wolności sumienia i religii do sfery życia prywatnego oraz eliminacji wartości chrześcijańskich z przestrzeni publicznej wbrew postanowieniom Konstytucji RP.

Publikacja *Katolickie zasady relacji państwo–Kościół a prawo polskie* zawiera bowiem wypowiedzi piętnastu prawników i politologów, napisane z okazji 50. rocznicy zamknięcia obrad Soboru Watykańskiego II, który – jak objaśnił ks. prof. dr hab. Józef Krukowski – zainicjował nową epokę w dziejach dualizmu religijno-politycznego, zwaną postkonstantyńską. Proklamowane na Soborze uniwersalne zasady relacji między państwem a Kościołem, jako społecznościami odmiennego typu, do których jednocześnie należą ci sami ludzie, znalazły recepcję w ustawodawstwie współczesnych państw demokratycznych, w szczególności w Konstytucji RP z 1997 r. Refleksje zawarte w książce koncentrują się wokół aktualnych zagadnień dotyczących: znaczenia uniwersalnych zasad relacji państwo–Kościół, proklamowanych na Soborze Watykańskim II; wykładni podstawowych zasad tych relacji, jakie są zawarte w Konstytucji RP i w Konkordacie polskim z 1993 r.; problemów, na jakie napotyka respektowanie tych zasad w prawie Unii Europejskiej.

Stanisław Sarek

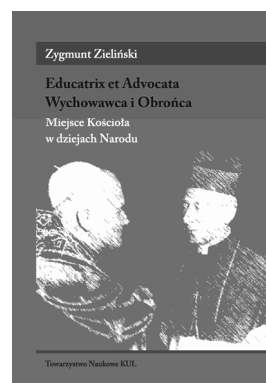
Uczestnicy promocyjnej dyskusji (od lewej): ks. prof. dr hab. Józef Krukowski, ks. prof. dr hab. Augustyn Eckmann, ks. dr hab. Piotr Stanisław, prof. KUL, ks. dr hab. Mirosław Sitarz, prof. KUL, oraz dr hab. Dariusz Dudek, prof. KUL

Przemawiają ks. prof. dr hab. Józef Krukowski, jeden z redaktorów książki, i dr hab. Dariusz Dudek, prof. KUL. Fot. Roman Czyrka

- ♦ Spotkanie z cyklu „Autor spotyka krytyków” na temat książki ks. Zygmunta Zielińskiego *Educatrix et advocata. Wychowawca i obrońca. Miejsce Kościoła w dziejach Narodu* (16 XII 2015)

Towarzystwo Naukowe KUL w ramach reaktywowanego po latach cyklu spotkań pod nazwą „Autor spotyka krytyków” 16 grudnia 2015 r. w sali C-208 Collegium Norwidianum KUL zorganizowało pod nieco prowokacyjnym tytułem „Kościół – wychowawca i obrońca?” dyskusję publiczną wokół wydanej przez siebie książki ks. Zygmunta Zielińskiego *Educatrix et Advocata. Wychowawca i Obrońca. Miejsce Kościoła w dziejach Narodu. Studia i szkice*. Jako komentatora i animatora dyskusji zaproszono ks. prof. Józefa Wołczańskiego z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, który w erudycyjnym skrócie zaprezentował najpierw problematykę poruszaną przez Autora książki. Uczestnicząca w spotkaniu licznie zgromadzona publiczność żywo reagowała na przedstawiane problemy, przede wszystkim zadając pytania, ale też sugerując uzupełnienia do książki lub kontynuację już podjętych wątków. Kompetentnych odpowiedzi udzielali Autor i Gość z Krakowa.

S.S.

Książka prof. zw. dr hab. Zygmunt Zieliński jest wybitnym znawcą dziejów Kościoła nie tylko w Polsce. W swoim bogatym dorobku twórczym ma liczne artykuły i prace naukowe – w tym kilkanaście syntez (monografii) – dotyczące głównie dziejów Kościoła katolickiego i jego misji edukacyjnej. Publikacje ks. prof. Zielińskiego budzą duże zainteresowanie, bo poruszana w nich problematyka jest ciekawa i ciągle aktualna. Są wysoko cenione w krajowych i zagranicznych środowiskach naukowych. Mają wielu czytelników.

Choć autor respektuje wszystkie rygory naukowe, recenzowana praca jest napisana bardzo przystępnie. Rzetelność i samodzielność poznawcza, wielka erudycja, sprawność języka i specyfika stylu, rozpoznawalnego dla czytelników, którzy znają jego dorobek pisarski – wszystko to sprawia, że nowa książka ks. prof. Z. Zielińskiego z pewnością spotka się z dużym zainteresowaniem odbiorców, podobnie jak wszystkie jego dotychczasowe dzieła. Publikacje Księdza Profesora, zwłaszcza te, które dotyczą współczesnej sytuacji nie tylko w Polsce, charakteryzują się nonkonformizmem,

żywą inteligencją, a zwłaszcza bezbłędną diagnozą rzeczywistości, podawanej w formie zrozumiałej zarówno dla profesora, jak i dla gospodyni domowej. Jako następca na katedrze ks. prof. Mieczysława Żywczyńskiego, ucznia Marceliego Handelsmana, ks. Zieliński jest spadkobiercą najlepszych tradycji polskiej historiografii. Walczy z konformizmem, ze wszelkiego rodzaju spływaniem – słowem: z tym wszystkim, co jest spuścizną po trudnym okresie PRL-u.

Dodajmy jeszcze jego – znaną tylko węższemu gronu zaprzyjaźnionych z nim osób – rzadko spotykaną aktorską wręcz umiejętność, z jaką płynnie przechodzi w rozmaite głosy, a przez to łatwo nawiązuje kontakt ze słuchaczami i tworzy znakomitą towarzyską atmosferę.

Wątek przewodni książki to najnowsze dzieje kościelne Polski w ich organicznym splocie z losami państwa i narodu. Co najmniej od końca XVIII wieku problemem dla Rzeczypospolitej stało się sąsiedztwo z Prusami, jak się szybko okazało, zgubne dla istnienia państwowości polskiej. W czasie rozbiorów Kościół katolicki na ziemiach polskich w państwie „profesjonalnie” protestanckim, jakim były Prusy, opierał się asymilacji, mając ku temu sporo więcej sposobności niż zamieszkujący te ziemie Polacy. Z drugiej strony ciążyło na nim zobowiązanie wynikające z powszechności Kościoła, co z kolei implikowało jeśli nie związki, to w każdym razie kontakty z katolicyzmem niemieckim, co znalazło odbicie w sporym syntetycznym omówieniu w książce. Sprawom kościelnym i politycznym na styku Polska – Niemcy poświęcone są cztery kolejne paragrafy części I, zatytułowanej *Zachodnie pogranicze*.

Część II, nosząca tytuł *Czas utraconej suwerenności*, jest próbą spojrzenia na powojenne dzieje polskie przez pryzmat ich wycinka kościelnego. Okazuje się, że naturalna symbioza narodu polskiego z katolicyzmem rodziła po stronie kościelnej konieczność wkraczania – wbrew woli władców PRL – w sprawy należące do porządku publicznego. Był to fenomen całkowicie obcy innym demoludom. Szczególną rolę odgrywał tu problem tzw. Ziemi Odzyskanych. Dla rządu i partii były one swoistym poletkiem doświadczalnym dla prób budowy socjalizmu niejako na ugorze; dla Kościoła był to teren wczesnego zagospodarowania, a zarazem niekończącego się sporu z władzą o jego stabilizację.

Część III została zatytułowana *Epoka Prymasa Tysiąclecia*. Coraz bardziej oczywiste się staje, że prymasostwo kard. Stefana Wyszyńskiego było czymś wyjątkowym w historii Polski – być może nie całej – i Kościoła w Polsce, ale z pewnością epoki od czasu utraty bytu państwowego pod

koniec XVIII wieku. Oczywiście trzeba by tu zrekonstruować biografię kardynała na tle epoki, ale przyczynki, jakie znalazły się w omawianej książce, poruszają wybiórczo kilka ważnych dla pasterzowania Prymasa Tysiąclecia wątków. Mogą też wskazać kierunek badań.

Wreszcie część IV poświęcona jest polskiemu pontyfikatowi. Tu – podobnie jak w poprzednim rozdziale – nie chodzi o syntezę pontyfikatu, ale o ukazanie jego trwałych osiągnięć. Zachodzi tu, rzecz jasna, ocena subiektywna, gdyż w biografiiach papieskich akcentowane są bardzo rozbieżne opinie na ten temat. Autorowi chodziło zapewne o podsuniecie pewnych sformułowanych przez niego tez, które mogą stać się podstawą szerszej dyskusji. Jedno bowiem jest pewne: debata na ten temat trwa i trwać będzie, co wymaga starań, żeby nie zeszła na manowce jałowych dyskusji. Wydaje się, że omawiany tu rozdział może odegrać taką rolę.

Studia zawarte w publikacji ks. prof. Zielińskiego skupiają się na człowieku obecnym w strukturach określonej społeczności pod kątem realizującej się powszechnej misji edukacyjnej Kościoła katolickiego. Jest to bowiem Kościół, który nie rządzi, choć nierzadko jest o to pomawiany. Buduje swą misję na Objawieniu i z własnych doświadczeń, nabytych w ciągu dwóch tysiącleci swego istnienia. Tak mocnego fundamentu nie ma żadna instytucja. Z lektury książki można się przekonać, że Kościół był raz na wozie, raz pod wozem. Ksiądz Zieliński jego misję edukacyjną ukazuje bez retuszu i upiększeń.

Lektura książki prowokuje z pewnością do stawiania niejednego pytania. Tak powinno być, ponieważ – jak przyznaje sam autor – przeszłość ukazana w rozprawie jest znacznie bogatsza aniżeli przeanalizowane w niej wydarzenia i problemy (por. s. 7). Oprócz sukcesów misji edukacyjnej Kościoła w pracy ujawniono też sporo jego bolączek.

Warto sięgnąć po lekturę tego pasjonującego dzieła, by dojść do trafnych odpowiedzi i zrozumieć *hic et nunc* człowieka w konkretnej rzeczywistości społeczno-politycznej.

Pod względem redakcyjnym rozprawa jako całość – uwzględniając jej właściwą konstrukcję, logikę i jasność wywodu, a także warstwę językową – została przygotowana wzorcowo. W sposób zrozumiały i jasny odzwierciedla i przybliża czytelnikowi edukacyjną misję Kościoła w dziejach nie tylko narodu polskiego.

Ks. Edward Walewander

Uczestnicy spotkania (od lewej): Autor – ks. prof. dr hab. Zygmunt Zieliński,
i Krytycy: ks. prof. dr hab. Augustyn Eckmann, Prezes TN KUL,
ks. prof. dr hab. Józef Wołczański, komentator i animator dyskusji.
Fot. Roman Czyrka

Promocję książki z entuzjazmem dopełnia
ks. prof. dr hab. Edward Walewander. Fot. Roman Czyrka

*

Towarzystwo brało udział w:

- ♦ Lubelskich Targach Książki (12-13 VI 2015)
- ♦ Katolickich Targach Książki w Warszawie (16-19 IV 2015), na których TN KUL otrzymało trzy Feniksy – Nagrodę Stowarzyszenia Wydawców Katolickich, a mianowicie Feniks Specjalny za *Encyklopedią Katolicką*, Feniks w kategorii seria wydawnicza (dzieła zebrane) za serię *Dzieła wszystkie Cypriana Norwida*, Feniks – Wyróżnienie w kategorii edytorstwo za książkę Cyprian NORWID. *Katalog prac plastycznych*. Tom I: *Prace w albumach 1* w opracowaniu Edyty Chlebowskiej.
- ♦ Warszawskich Targach Książki (14-17 V 2015)
- ♦ Targach Książki w Krakowie (22-25 X 2015)
- ♦ Targach Wydawców Katolickich w Lublinie (19-21 XI 2015)
- ♦ Poznańskich Dniach Książki (4-6 XI 2015), podczas których TN KUL uzyskało Nagrodę Główną Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych im. Ks. Edwarda Pudełki za publikację Cyprian NORWID. *Katalog prac plastycznych*. Tom I: *Prace w albumach 1* w opracowaniu Edyty Chlebowskiej.

Dział Marketingu i Kolportażu przygotował ekspozycję książek i prowadził ich sprzedaż na imprezach naukowych, odbywających się w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II (m.in.: konferencja połączona z wręczeniem księgi pamiątkowej ks. prof. dr hab. Józefowi Krukowskiemu, *LVII Tydzień Filozoficzny – Antropologia na rozdrożu*, *XLVI Tydzień Eklezjologiczny – Duch Prawdy doprowadzi was do całej prawdy (J 16,13)*, *Nieomyślność w Kościele*, symposium *XXV lat nauczania religii w polskiej szkole. Między nadzieją a rzeczywistością*, *Między wojną a więzieniem 1945-1953. Młoda inteligencja katolicka*, kiermasz książek przez miesiąc marzec i miesiąc październik).

Dział Marketingu i Kolportażu dostarczał publikacje Towarzystwa do 97 księgarni na terenie całego kraju.

Towarzystwo było promowane w środkach masowego przekazu. Książki wydawane przez TN KUL dwukrotnie gościły w programie „Halo Polonia” na antenie TVP POLONIA. Prezentowali je współpracujący z Towarzystwem redaktorzy ważnych serii wydawniczych TN KUL: prof. Sławomir Jacek Żurek (Pracownia Literatury Polsko-Żydowskiej, 16.09.2015) oraz

prof. Piotr Chlebowski i dr Edyta Chlebowska (*Dziela wszystkie C. Norwida i Katalog prac plastycznych C. Norwida*, 02.10.2015). Z kolei w sobotę 24.10.2015 w programie „Polski punkt widzenia” Telewizji TRWAM uczestniczyli ks. prof. dr hab. Augustyn Eckmann, Prezes TN KUL, oraz Alina Żuk, Dyrektor Administracyjny TN KUL. Rozmowa dotyczyła Towarzystwa Naukowego KUL, celów jego działalności, historii oraz bieżących przedsięwzięć naukowych i wydawniczych.

